

Pozicioniranje udruga koje programski rade s mladima i za mlade

Smjernica Mreže za aktivaciju mladih

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ova publikacija je isključiva odgovornost Udruge Zamisli.

Kontakt korisnika za više informacija o publikaciji i projektu:

Udruga Zamisli
Avenija Marina Držića 71/A
10 000 Zagreb
mob.: 091 594 72 88
<https://zamisli.hr/>

Kontakti za više informacija o EU fondovima:

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
Miramarska cesta 22, 10 000 Zagreb
tel. 01 6400 600
fax. 01 6400 600
fondovi@mrrfeu.hr
<https://razvoj.gov.hr/>
www.strukturnifondovi.hr

Pozicioniranje udruga
koje programski rade
s mladima i za mlade

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Smjernica

Poboljšanje vidljivosti i informiranosti o radu savjeta mladih

Sadržaj

1. UVOD.....	1
1.1. Zakonska definicija udruge.....	1
1.2. Definicija mladi- Zakon o savjetu mladih.....	2
2. NACIONALNI OKVIR RADA S MLADIMA.....	3
2.1. Nacionalni program za mlade 2014.-2017.	3
3. LOKALNI PROGRAMI ZA MLADE	6
3.1. Program za mlade Grada Osijeka	6
3.2. Program za mlade grada Rijeke 2018.-2022.....	8
4. INTERNACIONALNI OKVIR RADA S MLADIMA.....	9
4.1. PREPORUKA ODBORA MINISTARA VIJEĆA EUROPE CM/REC 2017.	9
4.2. Rezolucija Vijeća EU -a o radu s mladima iz 2010.	13
4.3. Treća Europska konvencija o radu s mladima	16
4.4. Europska povelja o radu s mladima na lokalnoj razini	17
5. POZICIJE I PRAKSE ORGANIZACIJA KOJE RADE S MLADIMA U EUROPI	20
5.1. Malteško udruženje mladih radnika (May) – Malta.....	20
5.2. NUOLI – Finska	20
5.3. Projekt MLADIM u sklopu mreže mladih MaMA – Slovenija	21
5.4. De Ambrassade – Belgija	21
5.5. Zaključak	22
6. PREGLED ISTRAŽIVANJA	24
7. PROBLEMI	26
7.1. Nepostojanje definicije udruga koje programski rade s mladima i za mlade.	26
7.3. Loša vidljivost važnosti rada udruga koje programski rade s mladima i za mlade.....	27
8. PREPORUKE.....	28
8.1. Definiranje organizacija koje programski rade s mladima i za mlade.....	28
8.2. Standardizacija rada s mladima	28
8.3. Programsko financiranje	29
8.4. Dizanje vidljivosti organizacija koje prograski rade s mladima I za mlade	29
9. ZAKLJUČAK.....	31
10. LITERATURA	32

Pozicioniranje udruga
koje programski rade
s mladima i za mlade

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

1. UVOD

1.1. Zakonska definicija udruge

Udruge su svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja.¹

Udrugu mogu osnovati najmanje tri osnivača. Osnivač može biti poslovno sposobna fizička osoba ako joj poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova i pravna osoba.

Osnivač udruge može biti i maloljetna osoba s navršених 14 godina života i punoljetna osoba lišena poslovne sposobnosti u dijelu sklapanja pravnih poslova (uz ovjerenu suglasnost zakonskog zastupnika, odnosno skrbnika dan prije održavanja osnivačke skupštine udruge), uz uvjet da u trenutku osnivanja udruge najmanje jedan osnivač mora biti punoljetna, poslovno sposobna osoba kojoj poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova.

Udruga stječe pravnu osobnost danom upisa u Registar udruga Republike Hrvatske.

¹ Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, 98/19, čl. 4.

1.2. Definicija mladi- Zakon o savjetu mladih

Mladi, u smislu ovoga Zakona, su osobe s prebivalištem ili boravištem na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj za koju se osniva savjet mladih, koji u trenutku podnošenja kandidatura za članstvo u savjetima mladih imaju od navršениh petnaest do navršениh trideset godina života te kao takvi imaju pravo biti birani za člana savjeta i zamjenika člana savjeta mladih.²

² Zakon o savjetima mladih, NN 41/14, čl. 3

2. NACIONALNI OKVIR RADA S MLADIMA

2.1. Nacionalni program za mlade 2014.-2017.

Osnova ciljeva i mjera područja „Aktivno sudjelovanje mladih u društvu“ jest koncept aktivnog građanina. U tom smislu, pojam „aktivni mladi“ podrazumijeva „vježbanje“ mladih za preuzimanje i prakticiranje uloge aktivnog građanina u različitim segmentima društvenog života, kroz različite institucionalne i izvaninstitucionalne projekte i aktivnosti te podrazumijeva mogućnost da projekti i aktivnosti koje mladi koncipiraju i provode konkretno pridonose podizanju opće razine kritičkog mišljenja i javne rasprave u društvu, promjeni društvene klime i rješavanju pojedinih društvenih problema. Civilno društvo ima zadaću, zajedno s donositeljima odluka, kreatorima javnih politika i društvenih agendi, budno motriti kako se te odluke, politike i agende donose i provode, a osobito imaju zadaću sudjelovati u stvaranju novih naraštaja koji će te zadaće preuzimati. Nacionalni program za mlade jest podloga za tako shvaćenu ulogu i zadaće mladih u društvu kako u smislu stvaranja poticajne atmosfere, tako i u smislu osiguravanja materijalnih preduvjeta.

Kao jedan od ključnih problema u ovome području, uočen je manjak sustavnog ulaganja u infrastrukturu za rad i djelovanje mladih. Pasivnost mladih u društvenom i političkom pogledu u velikoj je mjeri rezultat nepoticajnog okruženja i nepostojanja materijalnih uvjeta za osmišljavanje i provedbu aktivnosti koje bi bile usmjerene na informiranje, obrazovanje, osvještavanje i organiziranje mladih. Tendencijama koje pridonose pasivizaciji mladih treba se pokušati suprotstaviti razvijanjem poticajnog okruženja za rad i djelovanje mladih, ponajprije pomoću udruga mladih i za mlade, ali i neformalnih inicijativa mladih.

Jednu od ključnih uloga pritom imaju klubovi i centri za mlade, oni su garancija da će se, uz odgovarajuću potporu, koncipirati i prakticirati različiti programi i projekti mladih i za mlade, usmjereni na njihovo socijalno aktiviranje. Značajnu ulogu nose i informativni centri za mlade.

Pod tim vidom treba promatrati predložene mjere: dodjela prostora na korištenje udrugama mladih i za mlade; osiguravanje programske potpore udrugama koje pružaju usluge klubova i centara za mlade; osiguravanje programskih i projektnih podrški udrugama mladih i za mlade; osiguravanje institucionalnih podrški udrugama mladih i za mlade. Kako bi se osigurali kontinuitet i održivost aktivnosti udruga mladih, Radna podskupina razmatrala je mogućnost institucionalnih inovacija vezanih za unapređenje sustava dodjele financijskih podrški udrugama mladih i za mlade. U tom smislu, širom analizom i dugoročnom projekcijom, trebalo bi posebno razmotriti potrebu osnivanja Zaklade za mlade.

Nacionalni program za mlade prepoznaje i afirmira:

- a) potrebitost različitih vrsti podrške udrugama mladih i za mlade s ciljem osiguravanja njihove stabilnosti i razvoja te
- b) nužnost kvalitetnog provođenja, nadzora i evaluacije korištenja svih uvedenih različitih vrsti podrške.

Uključivanje mladih u volonterske aktivnosti otvara prostore u kojima će mladi ljudi moći slobodno izraziti svoje mišljenje u traganju za odgovorima na potrebe zajednice. Volontiranje je izvrstan način da mladi budu produktivni i aktivni članovi zajednice tijekom svog odrastanja u aktivnostima primjerenima njihovoj dobi, tjelesnom i intelektualnom stupnju razvoja i vještinama koje ne predstavljaju rizik za njihovo zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju svakodnevnih obveza. Mladi mogu razvijati i jačati svoje stavove i vrijednosti te mogu upoznavati sebe u odnosu na druge i na potrebe okoline. Upravo stoga zapošljavanje predstavlja jedan od najvažnijih načina za opstanak ili povratak u aktivan društveni život. Volontiranje, osim što snažno doprinosi osobnoj afirmaciji i općem dobru, predstavlja način

za stjecanje znanja i vještina koje mogu biti korisne i za tržište rada. Potiču se županije, gradovi i općine da sukladno svojim kapacitetima i mogućnostima pronađu načine za osiguravanje odgovarajućih prostora za provođenje aktivnosti udruga mladih i za mlade, sportskih, kulturnih, obrazovnih i sličnih programa na dobrobit zajednice u kojoj mladi žive.

Županije, gradovi i općine se također pozivaju da iniciraju, podupiru i sukladno svojim mogućnostima sufinanciraju:

- osnivanje i rad udruga mladih i za mlade, inicijativa i neformalnih skupina mladih na svojem području;
- udruge mladih i za mlade i inicijative mladih koje svojim djelovanjem potiču sudjelovanje mladih u društvenom odlučivanju te im nude informiranje i obrazovanje u tom području;
- uključivanje mladih i njihovih udruga u djelovanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a osobito uključivanje mladih u donošenje svih odluka koje ih se neposredno tiču;
- programe i projekte udruga mladih i za mlade koji pridonose ciljevima Nacionalnog programa za mlade i pojedinog lokalnog i područnog (regionalnog) programa za mlade;
- programe i projekte kojima se ostvaruje suradnja s drugim udrugama mladih i za mlade u Hrvatskoj i inozemstvu;
- omladinska i studentska informativna i obrazovna glasila na lokalnoj razini;
- projekte osnivanja i djelovanja Klubova mladih na lokalnoj razini, Info-centara za mlade na županijskoj i lokalnoj razini i centara za mlade.

3. LOKALNI PROGRAMI ZA MLADE

Programi za mlade su lokalni strateški dokumenti koji objedinjuju i razrađuje ciljeve i mjere kojima lokalne zajednice žele odgovoriti na potrebe i probleme mladih na lokalnoj razini te općenito poboljšati kvalitetu života mladih.

Programi se trebaju temeljiti na Nacionalnom programu za mlade te je cilj lokalnih programa definiranje zadataka pojedinih odjela i javnih ustanova u ispunjavanju međunarodnih, ustavnih i zakonskih obveza Republike Hrvatske u vezi s mladima, uvažavajući njihove interese i uključujući ih u procese odlučivanja.

Programi se donose na četverogodišnje razdoblje, dok bi se za svaku godinu trebali donijeti posebni akcijski (godišnji) planovi koji će sadržavati detaljnu razradu ciljeva i aktivnosti navedenih u lokalnim programima za mlade ovisno o njihovom vremenskom rasporedu.

Istražujući programe za mlade, naišli smo na dva problema:

1. Brojne lokalne zajednice ne donose programe za mlade
2. Programi za mlade ne donose se redovito.

3.1. Program za mlade Grada Osijeka

Program za mlade na području Grada Osijeka (u daljnjem tekstu: Program) usmjeren je ciljnoj skupini mladih od 15 do 30 godina, njihovoj dobrobiti i podizanju razine kvalitete njihovih života. Kao podlogu za donošenje Programa, Savjet mladih Grada Osijeka proveo je kvalitativno istraživanje metodom fokus grupa te kvantitativno anketno istraživanje sa svrhom identifikacije najvažnijih problema populacije mladih u Osijeku. Iz ovih istraživanja proizlazi nekoliko važnih zaključaka:

Polazeći od prethodnog Programa za mlade na području Grada Osijeka 2014.-2017. godine i

osvrst na isti, vidljivo je iz rezultata istraživanja da su teme i mjere kojima se prethodni Program bavio i dalje relevantne i aktualne. Vidljivo je da su mjere prethodnog Programa jasne i dobro organizirane te je za njihovo ostvarenje potrebno ići dugoročnim putem, koji se ogleda stabilnošću i nastavkom smjera. Time će doći do razvoja povjerenja suradnika i nositelja mjera te dugoročnog ostvarenja pozitivnog utjecaja na lokalnu zajednicu.

Program za mlade na području grada Osijeka 2018. - 2021. ostvarivat će se u partnerstvu s državom te u suradnji s regionalnom samoupravom, udrugama mladih i za mlade, sukladno specifičnim interesima i potrebama mladih na određenom području, a u suglasju s ovlastima i mogućnostima lokalne samouprave.

Grad Osijek, sukladno svojim kapacitetima i mogućnostima, pronaći će načine za osiguravanje odgovarajućih prostora za provođenje aktivnosti udruga mladih i za mlade, sportskih, kulturnih, obrazovnih i sličnih programa na dobrobit zajednice u kojoj mladi žive.

Jednako tako, Grad Osijek inicirat će, podupirati i sukladno svojim mogućnostima sufinancirati:

- osnivanje i rad udruga, inicijativa i neformalnih skupina mladih na svojem području;
- udruge i inicijative mladih koje svojim djelovanjem potiču sudjelovanje mladih u društvenom odlučivanju te im nude informiranje i obrazovanje u tom području;
- uključivanje mladih i njihovih udruga u djelovanje jedinica lokalne samouprave, a osobito uključivanje mladih u donošenje svih odluka koje ih se neposredno tiču;
- programe i projekte udruga mladih i za mlade koji pridonose ciljevima Nacionalnog programa za mlade i pojedinog lokalnog programa za mlade;
- programe i projekte kojima se ostvaruje suradnja s drugim udrugama mladih u Hrvatskoj i inozemstvu;
- informativna i obrazovna glasila za studente i mlade na lokalnoj razini;
- projekte osnivanja i djelovanja Klubova mladih na lokalnoj razini, Info-centara za mlade na regionalnoj i lokalnoj razini.

Na temelju Zakona o Savjetima mladih, Savjet mladih obvezuje se sudjelovati u izradi, provedbi i praćenju provedbe lokalnih programa za mlade, davati pisana očitovanja i prijedloge nadležnim tijelima o potrebama i problemima mladih, a po potrebi predlaže i donošenje programa usmjerenih na otklanjanje nastalih problema i poboljšanje položaja mladih.

3.2. Program za mlade grada Rijeke 2018.-2022.

Program za mlade Grada Rijeke proizlazi iz Nacionalnog programa za mlade i temelji se na članku 13. i 19. Zakona o savjetima mladih te na Strategiji razvoja Grada Rijeke za razdoblje 2014.-2020. godine čime su u ovaj Program uvrštene sve specifičnosti mladih na ovom području.

Sukladno Nacionalnom programu za mlade, i Program za mlade Grada Rijeke odnosi se na mlade u dobi od 15 do 30 godina. Program za mlade Grada Rijeke strateški je dokument koji objedinjuje i razrađuje ciljeve i mjere kojima Grad Rijeka želi odgovoriti na razne potrebe i probleme mladih na lokalnoj razini te općenito poboljšati kvalitetu života mladih. Potrebe, probleme i potencijale mladih u Hrvatskoj identificiralo je tadašnje Ministarstvo socijalne politike i mladih (sadašnje Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku) i prikazalo ih je u istraživačkom izvještaju autorica prof. dr. sc. Vlaste Ilišin s Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu i prof. dr. sc. Vedrane Spajić-Vrkaš s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Prema prethodnom, prioritetna područja poglavlja Aktivno sudjelovanje mladih u društvu su:

1. Informiranje mladih o mogućnostima (su)djelovanja u lokalnoj zajednici,
2. Osnaživanje mladih (edukacija) za aktivno (su)djelovanje u lokalnoj zajednici, te
3. Osiguravanje poticajnog okruženja za aktivno (su)djelovanje mladih u lokalnoj zajednici

4. INTERNACIONALNI OKVIR RADA S MLADIMA

4.1. PREPORUKA ODBORA MINISTARA VIJEĆA EUROPE CM/REC 2017.

Vladine politike trebaju poduprijeti mlade u ostvarivanju njihova punog potencijala kao samostalnih članova društva omogućujući im da planiraju vlastiti život i ostvare vlastita demokratska građanska prava. Raspon dobni skupina korisnika rada s mladima treba biti usklađen s pravnim i ustavnim okvirom i postojećim praksama u svakoj od država članica.

Rad s mladima znatno pridonosi promicanju vrijednosti aktivnoga građanstva pružanjem mogućnosti za stjecanje znanja, vještina i stajališta za građansko sudjelovanje i društveno djelovanje, prepoznajući složenosti i izazove prijelaza iz djetinjstva u odraslu dob i samostalnost te smanjenje mogućnosti za mlade zbog povećane nezaposlenosti, siromaštva, diskriminacije i društvene isključenosti.

Preporuke vladama pri davanju potpore u radu s mladima:

1. Osigurati da uspostavljanje ili unapređivanje kvalitetnog rada s mladima bude zaštićeno i aktivno poduprto u sklopu lokalnih, regionalnih ili nacionalnih politika za mlade prema potrebi. Posebnu pozornost treba posvetiti potrebi za strategijama, okvirima, zakonodavstvom, održivim strukturama i izvorima, učinkovitom koordinacijom s drugim sektorima te s povezanim politikama koje promiču jednak pristup radu s mladima za sve. Osobe koje rade s mladima i mladi trebaju biti aktivno uključeni u planiranje provedbenih mjera.
2. Uspostavljanje usklađenog i prilagodljivog okvira, temeljenog na kompetencijama za obrazovanje i osposobljavanje osoba koje rade s mladima (plaćenih i volontera), koji uzima u obzir postojeću praksu, nove tendencije i područja te različite oblike rada s mladima, a dionici, uključujući osobe koje rade s mladima i mlade, trebali bi biti uključeni u razvoj tog okvira.

3. Podupirati inicijative sektora mladih Vijeća Europe za uspostavljanje ad hoc radne skupine na visokoj razini, sastavljene od važnih dionika u radu s mladima u Europi, koja bi mogla izraditi srednjoročnu strategiju za razvoj europskog rada s mladima temeljenog na znanju kako bi se:

- poboljšala koordinacija i pristup znanju i izvorima za rad s mladima na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
- i dalje podupirala razmjenu prakse rada s mladima, vršnjačko učenje i stvaranje održivih mreža i partnerstava
- poticala suradnja unutar sektora mladih te među stručnim područjima ondje gdje se radi s mladima kako bi se ojačale veze, posebice između formalnog obrazovanja i rada s mladima te između javnih tijela, privatnog sektora i civilnog društva
- ojačale veze između rada s mladima, politika za mlade i istraživanja o mladima
- pojačao kapacitet rada s mladima kako bi se odgovorilo na promjene i tendencije u našem društvu i na izazove s kojima se mladi suočavaju
- ispitalo stanje postojećeg obrazovanja i osposobljavanja (poput strukovnog osposobljavanja i visokog obrazovanja) te postojećih sustava za vrednovanje kompetencija za osobe koje rade s mladima (plaćene osobe i volonteri)
- razvio niz mjera pomoći za potporu državama članicama u prihvatanju i provedbi ove preporuke.

Poticati nacionalna i europska istraživanja o različitim oblicima rada s mladima i njihovoj vrijednosti, učinku i zaslugama.

Podupirati razvoj odgovarajućih oblika pregleda i procjene učinka i ishoda rada s mladima te jačati diseminaciju, priznavanje i učinak portfelja rada s mladima Vijeća Europe u državama članicama.

4. promicati oznaku kvalitete Vijeća Europe za centre za mlade kao primjer dobre prakse.

Kako bi se ti ishodi lakše postigli, rad s mladima trebao bi stvoriti poticajnu sredinu koja bi bila društveno aktivno uključiva, kreativna i sigurna, zabavna i ozbiljna, razigrana i planirana. Takva

bi sredina trebala biti pristupačna, otvorena i prilagodljiva, a istodobno bi trebala poticati dijalog između mladih i ostatka društva. Jednako tako trebala bi se usredotočiti na mlade te omogućiti udruživanje kako bi se podupro prijelaz mladih u odraslu dob i samostalnost.

Pri smišljanju politika koje štite i aktivno podupiru uspostavljanje i unapređivanje rada s mladima na svim razinama države članice pozivaju se da:

I. Osiguraju prikladnu sredinu i uvjete za provjerene i inovativne prakse rada s mladima (uključujući, primjerice, održive strukture i izvore), posebno na lokalnoj razini, pazeći pritom na to da rad s mladima ima koristi od regionalnih, nacionalnih i međunarodnih mogućnosti i suradnje.

II. Ojačaju ulogu i položaj rada s mladima kako bi se olakšala suradnja između područja rada s mladima – bez obzira na to sudjeluju li u njemu javna tijela, privatni sektor ili civilno društvo – i drugih sektora uključujući, na primjer, socijalnu skrb, zdravlje, sport, kulturu, formalno obrazovanje, službe za zapošljavanje i kazneno pravosuđe.

III. Promiču i podupiru koordinaciju između lokalne, regionalne, nacionalne i europske razine na kojima se provodi rad s mladima čime se olakšava umrežavanje, suradnja, učenje i razmjena znanja i iskustava među vršnjacima.

IV. Promiču priznavanje vrijednosti, stajališta, vještina, znanja i kritičkog razumijevanja koje se razvija s pomoću sudjelovanja i provedbe rada s mladima.

V. Promiču jednak pristup radu s mladima.

VI. promiču ulogu rada s mladima tako da:

- informiraju mlade o njihovim pravima i mogućnostima te uslugama koje su im dostupne
- jačaju vrijednosti aktivnoga građanstva, sudjelovanje i društvenu uključenost svih mladih, a posebno onih koji su ugroženi i marginalizirani
- razvijaju međukulturne kompetencije, europski identitet i međunarodno razumijevanje među mladima
- potiču mlade na unapređivanje ciljeva održiva razvoja u vlastitoj životnoj sredini
- sprečavaju diskriminaciju, nesnošljivost i društvenu isključenost
- jačaju neformalno i informalno učenje.

VII. Poštuju slobodu i autonomiju organizacija mladih i drugih nevladinih organizacija (NVO) koje rade s mladima.

VIII. Potiču rad s mladima temeljen na znanju koji može odgovoriti na promjene i tendencije u našim društvima te na nove izazove s kojima se mladi suočavaju.

IX. Potiču primjenu istraživanja, procjene i stalnog praćenja u razvoju kvalitetnog rada s mladima temeljenog na znanju i osiguravanju mehanizama za mjerenje njegovih rezultata.

X. Države članice potiču se da analiziraju vlastitu situaciju i planiraju koordinirano djelovanje radi rješavanja danih pitanja, no posebna pozornost posvećuje se važnosti uspostavljanja (ondje gdje još ne postoje):

- pravne i političke potpore
- održiva financiranja i strukture
- poboljšane koordinacije među sektorima te između lokalne i nacionalne razine
- okvira temeljenog na kompetencijama za obrazovanje i osposobljavanje osoba koje rade s mladima
- odgovarajućeg oblika pregleda i procjene učinka i ishoda rada s mladima.

Od država članica traži se da razmotre posebne mjere koje su povezane s dvjema važnim preporukama te obuhvaćaju sljedeće:

- a) uspostavljanje politika koje čuvaju i aktivno podupiru uspostavljanje i unapređivanje rada s mladima na svim razinama
- b) uspostavljanje usklađenog i prilagodljivog okvira temeljenog na kompetencijama za obrazovanje i osposobljavanje osoba koje rade s mladima (plaćenih i volontera)

4.2. Rezolucija Vijeća EU -a o radu s mladima iz 2010.

Analiza državnih izvješća za 27 zemalja koja podupiru ovo istraživanje pokazuje prilično snažnu sukladnost onoga što se podrazumijeva kao rad s mladima u većini zemalja EU. Postoji jasno zajedničko razumijevanje da je temeljni cilj rada s mladima podržati osobni razvoj mlade osobe s obzirom na osnaživanje, emancipaciju, odgovornost i toleranciju.

Rad mladih također je definiran širim društvenim ciljevima, a to su sudjelovanje u demokratskim društvima, prevencija i socijalna uključenost i kohezija: iako su neke aktivnosti rada s mladima više usredotočene na određene široke ciljeve od drugih. Na primjer, neke radne aktivnosti s mladima stavljaju veći naglasak na ciljeve emancipacije, osnaživanja i sudjelovanja, dok su druge više usredotočene na prevenciju.

Sredstva koja se koriste za postizanje ovih ciljeva također su ključne karakteristike rada s mladima.

To uključuje metode neformalnog/ informalnog učenja, iskustvenu pedagogiju, mentorstvo i/ili podršku vršnjaka te aktivnosti temeljene na odnosima (koje odražavaju prirodu učenja kao društvene aktivnosti). **Mnoge organizacije snažno naglašavaju da se te aktivnosti temelje na potrebama i interesima mladih ljudi, a ne na unaprijed definiranom programu.** Činjenica da mladi ljudi moraju uživati u radnim aktivnostima mladih kako bi se nadali pozitivnom ishodu

naglašena je u mnogim istraživanjima slučaja o specifičnim radnim aktivnostima mladih. Oko polovine državnih izvještaja ukazuje na postojanje formalno dogovorene definicije rada s mladima. Ovo je obično definicija koja je integrirana u zakonodavstvo o radu s mladima ili njegove aspekte. Međutim, čak i u zemljama u kojima ne postoji jasna definicija onoga što je rad s mladima, intervjuirani stručnjaci uglavnom navode iste karakteristike.

Nema pravnog okvira za mlade. Postoji nekoliko okvira koji se bave mladim ljudima i suradnji u području politike za mlade u Europi, od kojih nijedna ne obvezuje države članice na njezinu provedbu. Ovi okviri koriste samo pristup temeljen na potrebama, a ne pristup zasnovan na pravima i samo se temelje na politikama koje se mogu opozvati u bilo kojem trenutku. Potreban je jedan opći okvir koji okuplja sva postojeća prava i dodaje druga relevantna pitanja koja obvezuju potpisnike da ih provode te se fokus prebacuje na pristup temeljen na pravima, stavljajući pun pristup mladih njihovim temeljnim pravima u središte. Ovaj dokument mogao bi se koristiti, ne samo na europskoj političkoj razini, već i od organizacija članica Europskog foruma mladih i samih mladih ljudi kako bi se izborili za svoja prava. Pravni okvir može legitimirati i ojačati ulogu organizacija mladih i rada s mladima. (Ova informacija je iz 2012. godine)

Jedna od zagonetki oko rasprave o „europskom“ radu s mladima jest da je rad s mladima u osnovi lokalna praksa (2016). Općenito se odlučuje i dostavlja lokalno. Prisutnost lokalnih i poznatijih organizacija mladih je promjenjiva, a općine daju prioritet radu s mladima na vrlo različite načine, ako u nekim slučajevima dodjeljuju različite proračune i postavljaju različite pristupe. Potpora sektoru mladih gotovo je uvijek diskrecijska odluka, rijetko zakonska obveza, pa mnogo ovisi o opredjeljenju općine; autoritet struktura više razine rutinski ostaje ograničen.

U svim europskim državama članicama bez iznimke, rad s mladima rijetko je podvrgnut bilo kakvim rigidnim ili usko definiranim propisima nacionalne politike, za razliku od, na primjer, formalnog obrazovanja ili zaštite djece. Ako postoji nacionalno zakonodavstvo, ono je obično otvoreno za široka tumačenja.

Na široj razini politike prema mladima zasigurno je postojala želja mnogih zemalja za razmjenom i učenjem iz europskog konteksta. U proteklih 20 godina, na primjer, održan je 21 međunarodni pregled nacionalne politike prema mladima Vijeća Europe. Njihova je svrha bila trostruka: pružiti konstruktivno kritički pogled na oblik politike prema mladima u zemlji koja se pregledava, izvući pouke iz drugih država članica iz dotične zemlje i sve više izgraditi okvir (iako ne recept ili plan) za razmišljati i provoditi svrsishodnu politiku usmjerenu prema mladima u cijeloj Europi.

Međusektorska koordinacija i integrirana politika o mladima su potrebni u radu s mladima. Politika za mlade bi trebala biti osnovana na autonomiji i participaciji mladih.

Jedan od problema s kojima se udruge na Europskoj razini mogu susreći je, problem definicije mladih.

Na primjer Nizozemska, Norveška i donekle Švedska, Estonija i Ujedinjeno Kraljevstvo ne razlikuju previše politike za mlade i politike za djecu. U Španjolskoj i Bugarskoj, mladi postaju neovisni s 30-ak godina pa tako mlada osoba može imati 30 do 35 godina. Tradicionalni pogled na dobnu skupinu mladih između 15 i 24 godine je u politikama za mlade proširen ili zanemaren. Ekspertska skupina Vijeća Europe za politiku mladih u Norveškoj „stekla je dojam da je, „mladost “kao osebujan pojam i kategorija često podređena drugim programima, osim ako se ne odnosi na posebne probleme poput napuštanja obrazovanja, nezaposlenost, zlouporaba tvari ili kriminal ”.

Slično, rad s mladima nalazi se između različitih područja i ima mnogo sličnosti s drugim područjima, poput obrazovanja, socijalnog rada, sporta ili kulture. Nije uvijek jasno gdje počinje jedan oblik politike/aktivnosti, a gdje završava drugi, ali u srži rada s mladima su određene značajke koje zajedno čine rad s mladima različitim od ostalih vrsta aktivnosti pa tako jedna od prijetnja u kreiranju politika za mlade je prijetnja da područja obrazovanja, društvenih djelatnosti zanemaruju područje mladih.

Mnoge države drugačije definiraju mlade po godinama što je problem na razini EU i međunarodnih udruga koje rade s mladima. Potrebno je tu razliku definicija uskladiti.

4.3. Treća Europska konvencija o radu s mladima

Pod zajedničkim predsjedanjem Njemačke Europskom unijom i Vijećem Europe, otprilike 1000 sudionika okupilo se na virtualnoj 3. Europskoj konvenciji o radu s mladima. Konvenciju je potaknula jedinstvena politička konvergencija koja nastoji provesti Europsku agendu za rad s mladima pomoću Bonskog procesa. Konvencija je početak toga.

3. Europska konvencija o radu s mladima izričito nastoji upotpuniti Europsku agendu za rad s mladima, poštujući istodobno njezin politički okvir te opisujući buduće korake, radnje i mjere koje treba poduzeti u sklopu Bonskog procesa. Ovom završnom Deklaracijom nastoje se obuhvatiti rasprave sudionika kako bi se zajednicu prakse u području rada s mladima u sklopu Bonskog procesa motiviralo i usmjerilo diljem Europe. Završna Deklaracija isto tako nastoji osnažiti političku predanost, na svim razinama, održavanju, razvoju i inovacijama u radu s mladima diljem Europe.

Na 3. Europskoj konvenciji o radu s mladima poziva se na zajednička djelovanja (ili na zajedničko usmjerenje prema našim djelovanjima) u sklopu Borskog procesa, bilo na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini. **Međutim, rad s mladima u Europi provodi se u različitim okružjima i okolnostima. Stoga bi se smjernice sadržane u završnoj Deklaraciji za Borski proces trebale dopuniti kreativnim, predanim i odlučnim radom zajednice prakse kako bi se dodatno definirale radnje koje su prilagođene ulozi, potrebama i ciljevima različitih praksi rada s mladima.**

4.4. Europska povelja o radu s mladima na lokalnoj razini

22 Erasmus+ nacionalne agencije u području mladih zajedno sa svojim partnerima – mrežom InterCity Youth, mrežom POYWE, Europskim forumom mladih te partnerstvom EU i Vijeća Europe pokrenuli su Erasmus+ projekt strateške suradnje pod nazivom Europe Goes Local 3 .

Povelja je jedan od mnogih ishoda tog projekta. Povelja je nastala u postupku konzultacija diljem Europe u koji su bili uključeni razni dionici na svim razinama, uključujući vlade, općine, nevladine organizacije, organizacije i vijeća mladih, krovne organizacije i još mnoge druge. Povelju su stoga izradili i vlasnici su europska zajednica osoba koje rade s mladima i ona se tiče svih koji su uključeni u rad s mladima i žele ga unaprijediti – od donositelja politika do osoba koje rade s mladima i mladima.

Cilj Povelje je pridonijeti daljnjem razvoju rada s mladima na lokalnoj razini. U Povelji su navedena načela koja trebaju usmjeravati rad s mladima te smjernice na koji način bi razni aspekti rada s mladima trebali biti ustrojeni kako bi bili u skladu s tim načelima.

Prema Povelji:

PRAKSA RADA S MLADIMA TREBA BITI VOĐENA POLITIKAMA RADA S MLADIMA KOJE:

- su razvijene:
- u sklopu i u skladu s navedenim temeljnim načelima,
- u suradnji sa svim važnim dionicima uključujući mlade koji imaju jasne uloge i zadaće te koji su uključeni u sve faze tog procesa,
- na temelju bitnog i ažuriranog znanja o potrebama, pravima i interesima mladih te na novim istraživanjima i različitim oblicima i metodama rada s mladima koje se mogu upotrijebiti kako bi se postigli ciljevi i svrha
- su utemeljene na jasnim i mjerljivim pokazateljima kvalitete i kvantitete planiranih postignuća u području sudjelovanja mladih, njihova utjecaja i učenja,
- dodjeljuju sredstva koja odgovaraju ciljevima, sadržavaju jasne i politički odobrene ciljeve i svrhu na lokalnoj razini uz poštovanje autonomije lokalnih organizacija civilnog društva,
- imaju jasan položaj u odnosu na šire politike za mlade na svim razinama od lokalne do europske i povezane su s njima.

ORGANIZACIJA I PRAKSA RADA S MLADIMA NA LOKALNOJ RAZINI TREBA:

- utvrditi i uspostaviti preduvjete i radne procese potrebne za provedbu kvalitetnog rada s mladima,
- stalno razmjenjivati informacije o planovima i aktivnostima s ostalim lokalnim, nacionalnim i europskim dionicima u području mladih i aktivno sudjelovati u suradnji među sektorima i unutar samih sektora,
- pružiti osobama koje rade s mladima informacije, obrazovanje, osposobljavanje i potporu koja je važna i prilagođena lokalnim potrebama te poticati i poduprijeti stalan razvoj kompetencija

RAZVOJ KVALITETE RADA S MLADIMA NA LOKALNOJ RAZINI TREBA :

- jasan i sveobuhvatan sustav bilježenja i praćenja ishoda, preduvjeta i radnih procesa u odnosu na mjerljive pokazatelje i ciljeve,
- redovit i ažuriran pregled stanja i potreba na lokalnoj razini,
- jasne procedure za stalnu analizu i promišljanje ishoda u odnosu na preduvjete, radne procese i aktivnosti te potrebu za daljnjim razvojem,
- jasne procedure za stalno ažuriranje novih nacionalnih i međunarodnih istraživanja, tendencija i metoda u području mladih i rada s mladima,
- zajednički napor svih dionika za suradnju u razvoju kvalitete i usvajanju inovacija,
- stalan razvoj kompetencija osoba koje rade s mladima koji se temelji na jasnom okviru kompetencija u kombinaciji s analizom ishoda, potreba, prednosti i nedostataka na lokalnoj razini.

5. POZICIJE I PRAKSE ORGANIZACIJA KOJE RADE S MLADIMA U EUROPI

5.1. Malteško udruženje mladih radnika (May) – Malta

Udruga May je zatražila profesionalno priznanje od Malteškog saveza profesionalnih udruga, što je omogućilo da udruga u partnerstvu s drugim udrugama, koje imaju profesionalno priznanje, utječe na nacionalna savjetodavna tijela.

Uspostavom Nacionalne agencije za mlade - Aģenzije Żgħażaġħ, Malta je implementirala održivu upravljačku, administrativnu i finansijsku strukturu u radu s mladima.

Zbog uspostavljene Nacionalne agencije za mlade, rad s mladima je postao priznat kao zanimanje preka Zakonu o struci za mlade te je rad s mladima iz dobrovoljne aktivnosti i usluga prerastao u disciplinu koja se financira, profesionalno priznaje i u potpunosti podržava od same države.

Svojom upornosti, otvorio se put k profesionalizaciji u radu s mladima u području obrazovanja jer je za rad s mladima bila potrebna sveučilišna diploma.

5.2. NUOLI – Finska

NUOLI objavljuje izvješća i ankete koje prate interakciju članova s tržištem rada te uz to istražuje i objavljuje trendove i pitanja koja se tiču mladih osoba, sporta i visokog obrazovanja.

NUOLI je i profesionalna udruga te je pridružena i sindikalnim organizacijama. U udruzi radnici s mladima imaju profesionalni status u Finskoj. Također, radnici s mladima su priznati i smatraju ih stručnim suradnicima.

Taj položaj radnika s mladima se može vidjeti u formalnom pregovaračkom i pregovaračkom odnosu s državom i privatnim sektorom te u ulozi radnika s mladima kao zagovarača i pružatelja stručno priznatih savjeta i podrške svojim članovima.

5.3. Projekt MLADIM u sklopu mreže mladih MaMA – Slovenija

Projekt je koristio inovativne i inventivne metode osposobljavanja, temeljene na metodama neformalnog učenja, te je pružio podršku i vidljivost centrima za mlade na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Mreža mladih MaMA primjer je dobrovoljnih udruga mladih i za mlade koje se uvelike oslanjaju na europsku suradnju i financijsku potporu. Iako predstavlja primjere prednosti partnerstva i suradnje između zemalja, europskih institucija i europskih financiranja programa kao što su Europski socijalni fond i Erasmus+, također baca svjetlo na neka ograničenja.

Partnerstva se oslanjaju na međusobnu podršku i dodijeljena sredstva. Projekti su vremenski ograničeni pa se na taj način postavljaju pitanja održivosti i trajnosti te se imaju tendenciju usredotočiti na aktualna i možda prolazna pitanja politike, poput nezaposlenosti, gdje osposobljavanje i zapošljivost radnika koji rade s mladim može biti dobrodošao nusprodukt, a ne održiva obveza.

5.4. De Ambrassade – Belgija

U Flamanskoj zajednici Belgije ne postoje udruge radnika s mladima, no ipak postoji niz nacionalnih krovnih udruga i centara koji podržavaju rad s mladima i mlade radnike.

DeAmbrassade (struktura podrške mladima) priznata je i potpomaže ju flamanska te u svom radu određuje posebne zadatke koji uključuju razvoj prakse, podršku prakse i pružanje informacija o sektoru mladih.

De Ambrassade sebe vidi kao pokretač u mreži radnika s mladima i međusektorskih partnera koja uključuje Flamansko udruženje službi za mlade (VVJ), flamanski centar znanja za međunarodnu mobilnost mladih i međunarodnu politiku prema mladima, nacionalnu agenciju za program Erasmus+ u Flandriji (JINT), Centar znanja o pravima djeteta (KeKi) i Koaliciju za prava djeteta. Suradnički rad i suradnja s relevantnim partnerima zajednička su nit u De Ambrassadeovim unutarnjim i vanjskim organizacijskim strukturama.

Iako su udruga koja radi s mladima, partneri su im i udruge koje su specijalizirane za rad s djecom.

5.5. Zaključak

Uloga, priroda i značajke udruga i mreža radnika koji rade s mladima u Belgiji, Finskoj, Malti, Srbiji i Sloveniji su određene statusom i ulogom rada s mladima s jedne strane, a s druge strane, po tome koliko je rad s mladima ukorijenjen i ima povijest u zemljama te potporom i priznanjem koje dobiva, posebice od strane države.

Čini se da su udruge u Belgiji i Finskoj specifične, usmjerene i prilagođene pitanjima koja se tiču rada s mladima i radnika s mladima.

To je također slučaj na Malti, gdje je udruga mladih radnika imala dva posebno usmjerena ishoda za rad s mladima i radnike s mladima: državnu potporu i profesionalizaciju. U slučaju Srbije i Slovenije, međutim, čini se da su udruge i mreže koje se smatraju labavijima,

fragmentiranim, a istovremeno i širim i sveobuhvatnijim u odnosu na pitanja koja se tiču rada s mladima i radnika s mladima.

Na primjer, u Finskoj NUOLI je sindikalno i profesionalno udruženje usredotočeno na dobrobit svojih članova u smislu plaće, sigurnosti i izgleda zaposlenja, radnih uvjeta i povezanih beneficija i podrške. U Srbiji je, međutim, NAPOR preuzeo vrlo široku i raznoliku ulogu u vezi s radom s mladima i radnika s mladima, uključujući zakonodavstvo, standarde, kvalitetu, nastavni plan i program, obuku i validaciju. Te različite uloge mogu se pratiti od prirode i značajki samog rada s mladima u tim zemljama, od toga u kojoj je mjeri on ugrađen i ima svoju povijest te do toga koliko ga država priznaje i podržava.

Iako postoje mnogi aspekti uloge koju udruge i mreže mogu odigrati u promicanju rada s mladima i olakšavanju obrazovanja i karijere za mlade, posebno bi tri mogla biti vrijedna daljnjeg razmatranja:

- kapacitet,
- održivost i
- vrijednost.

6. PREGLED ISTRAŽIVANJA

U sklopu projekta “Mreža za aktivaciju mladih”, provedene su fokus grupe sa zaposlenicima u organizacijama koje rade s mladima ili u korist mladih.

Rezultati fokus grupa održanih s namjerom uvida u rad organizacija i udruga upućuju na potrebu nadzora nad njihovim radom zbog velikog broja udruga koje se uz ostale aktivnosti bave i radom s mladima.

Problemi koji iz toga proizlaze očituju se u prijavama takvih udruga i organizacija na projekte odnosno natječaje koji su namijenjeni za rad s mladima. Naime, prema izjavama sudionika, postoji mogućnost da su (veće) udruge i organizacije kojima primarna djelatnost nije rad s mladima ozbiljna konkurencija udrugama koje su programski usmjerene upravo na takav rad čime one gube mogućnost dobivanja takvog projekta te im se time smanjuje doseg aktivnosti.

Unatoč tome, sudionici su istaknuli da nije potreban pravni okvir u svrhu razlikovanja udruga, već bi djelatnici udruga, ovisno o statutu udruge i ciljevima, samostalno trebali procijeniti na koje se natječaje prijaviti (čemu u prilog ide nadzor nad radom udruga). Djelatnosti udruga koje definiraju mlade kao svoju ciljanu skupinu korisnika odnose se na poticanje mladih na aktivnosti te jačanje njihovih kompetencija kako bi, između ostalog, mogli konkurirati na tržištu rada. Udruge to provode tako što u svoje djelatnosti uključuje mlade kao korisnike i pružatelje usluga, volontere te savjetnike za razvoj aktivnosti, a o aktivnostima ih informiraju putem društvenih mreža, mailing lista, javnog oglašavanja, web stranica, preporuka i/ili usmenim putem te suradnje sa institucijama. Sudionici stoga navode potrebu za osnivanjem jedinstvene platforme gdje bi bile umrežene sve udruge te bi mladi mogli doći do mnogobrojnih informacija o potencijalnim aktivnostima ne samo u svojoj zajednici već i šire. Za razvoj takve platforme, ali i za općenito djelovanje udruga ističu važnost

pojednostavljenja administracije, financijske podrške te osiguranja infrastrukturnih potreba poput prostora za provođenje aktivnosti. Također, potrebne su kontinuirane edukacije za volontere kako bi isti mogli adekvatno pružati usluge odnosno provoditi ciljeve udruga. Bitno je napomenuti da su se sudionici izjasnili kako je važna (financijska) transparentnost rada udruga, koju pojedine udruge provode redovitim objavljivanjem na svojim web stranicama i/ili slanjem izvještaja o radu. Iz tog razloga nužne su promjene porezno financijske politike te je potrebno donijeti propise na lokalnoj razini, a sve u svrhu sigurnosti i kontinuiteta rada.

7. PROBLEMI

7.1. Nepostojanje definicije udruga koje programski rade s mladima i za mlade.

Problematika proizlazi iz PREPORUKA ODBORA MINISTARA VIJEĆA EUROPE CM/REC 2017. koja navodi da raspon dobnih skupina korisnika rada s mladima treba biti usklađen s pravnim i ustavnim okvirom i postojećim praksama u svakoj od država članica.

Potrebna je dakle usklađenost zakonskih i podzakonskih propisa u odnosu na definiranje mladih. Jedno od potencijalnih rješenja je donošenje jedinstvenog zakona o mladima koji bi definirao mlade, udruge koje rade s mladima, programsko djelovanje udruga koje rade s mladima.

Nepostojanje pravnog definiranja i pravnog okvira dovodi do nestandardiziranog djelovanja rada s mladima, a samim time i neujednačene prakse rada s mladima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

7.2. Nestabilnost financiranja udruga

Problem nestabilnog financiranja je najizraženiji problem koji utječe na održivost, dugoročnost i kvalitetu rada organizacija u Hrvatskoj. Organizacije se financiraju projektno, a problem nastupa u dugoročnosti financiranja, u odobrenju manjih troškova nego što su prijavljeni u projektu te parcijalnim isplatama. U prosjeku se projekti financiraju maksimalno do dvije godine. Ovakav način poslovanja ne osigurava da organizacije provode aktivnosti duže vrijeme što bi imalo veći društveni utjecaj i osiguralo veće društvene promjene.

Organizacije su prisiljene konstantno trošiti vrijeme i resurse na pisanje novih projektnih prijava, osmišljanje nove aktivnosti i dokazivati potrebu za provođenjem istih. Nestabilnost financiranja utječe i na mogućnost zapošljavanja i zadržavanja kvalitetnih zaposlenika.

7.3. Loša vidljivost važnosti rada udruga koje programski rade s mladima i za mlade

U Hrvatskoj u zadnje vrijeme svjedočimo proširenom narativu kako su organizacije civilnog društva sisavci lokalnih i državnih proračuna. Objašnjenje koje ide uz to je kako organizacije ne provode aktivnosti, nemaju nikakav društveni utjecaj te netransparentno posluju i troše javni novac.

Javnost nije upoznata s aktivnostima koje provode organizacije civilnog društva kao niti s administrativnim zahtjevima za pravdanje potrošenog novca.

Organizacije civilnog društva preuzimaju na sebe pružanje socijalnih, obrazovnih i drugih usluga za koje država nije osigurala infrastrukturu.

Civilni sektor je usredotočen na provođenje aktivnosti i osiguravanje stabilnosti financiranja te ne posvećuje dovoljno vremena u komunikaciji vezano za to što radi, važnosti toga što radi i načinu na koji se provode i financiraju aktivnosti.

8. PREPORUKE

8.1. Definiranje organizacija koje programski rade s mladima i za mlade

- Kreiranje definicije udruga koje programski rade s mladima i za mlade.

Potrebno je donijeti zakonodavni ili drugi pravni oblik rada s mladima, kroz zakone ili podzakonske propise kako bi se definirali pravni temelji i okviri na kojima bi se gradio rad s mladima pa samim time jasnije pozicionirale udruge koje rade s mladima i za mlade.

U Hrvatskoj ne postoji jasna definicija mladih odnosno do koliko godina se osobe smatraju mladima. Svako javno tijelo ima svoju definiciju mladih.

Samim time ne postoji pravi okvir koji definira organizacije koje rade s mladima i za mlade. Potrebno je jasno definirati tko su te organizacije i prema kojim kriterijima se definiraju.

8.2. Standardizacija rada s mladima

- U svrhu standardizacije rada s mladima na lokalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini potrebna je standardizacija rada s mladima i udruga koje rade s mladima kreiranjem jedinstvenog okvira djelovanja udruga koje rade s mladima i za mlade uz uključivanje važnih parametara:
 - uključenost mladih u upravljačke strukture organizacije,
 - uključenost mladih u programsko djelovanje/aktivnosti,
 - uključivanje mladih u vođenje projekata/programa/
 - educiranje mladih neformalnim obrazovanjem za rad udruga koje rade s mladima itd.

8.3. Programsko financiranje

- Programsko financiranje programa za mlade

Organizacije koje programski rade s mladima, kao jedan od najvećih problema izdvajaju financijsku nestabilnost odnosno problem kratkotrajnosti projekta financiranja. Kao posljedica, organizacije nisu u mogućnosti dugotrajno planirati, razvijati programe već se konstantno moraju prilagođavati raspisanim natječajima odnosno temama natječaja.

Kako bi se osigurala financijska stabilnost trebalo bi financirati organizacije koje programski rade s mladima kroz akreditaciju programa i projekata koji su prepoznati kao kvalitetni programi i projekti za mlade. Time bi se osigurala diferencijacija kvalitetnih i društveno korisnih programa i projekata i osiguralo im se višegodišnje financiranje.

8.4. Dizanje vidljivosti organizacija koje prograski rade s mladima i za mlade

- Jedna od problema koje su navele organizacije je loša vidljivost projekata koje provode organizacije i društvenog značaja projekata i programa. U javnosti se širi narativ o beznačajnosti rada organizacija civilnog sektora čak i do štetnosti za državni proračun.

Ist tako, otežana je suradnja u nekim aspektima s donositeljima odluka koji ne prepoznaju važnost i značaj rada organizacija. Olakšavanjem komunikacije, resursi organizacija mogli bi se preusmjeriti na aktivnosti, a ne na osiguravanje provedbe aktivnosti.

OSVJEŠTAVANJE I EDUCIRANJE LOKALNE I NACIONALNE RAZINE VLASTI I SLUŽBENIKA O VAŽNOSTI UKLJUČIVANJA MLADIH U DONOŠENJU ODLUKA I UKLJUČIVANJA U DRUŠTVENE AKTIVNOSTI I DJELOVANJA

- INDIKATORI: ORGANIZIRANJE EDUKACIJA OD STRANE UDRUGA KOJE RADE S MLADIMA I ZA MLADE ZA PREDSTAVNIKE LOKALNIH I NACIONALNIH PREDSTAVNIKA VLASTI I SLUŽBENIKA U SVRHU EDUCIRANJA VAŽNOSTI UKLJUČIVANJA MLADIH U LOKALNE I NACIONALNE PROGRAME

VALOZIRIANJE UDRUGA KOJE RADE S MLADIMA I ZA MLADE KROZ NAGRADE I PRIZNANJA

- INDIKATORI: MIN. BROJ MLADIH UKLJUČENIH U PROGRAM UDRUGE/PROJEKTE NA GODIŠNJOJ RAZINI-PRATITI I VRŠITI REVIZIJU RADA S MLADIMA-PO POJEDINOM TEMATSKOM PODRUČJU

STVORITI STANDARDE KVALITETE U RADU S MLADIMA U ORGANIZACIJAMA KOJE RADE S MLADIMA

- INDIKATORI: VRŠITI GODIŠNJU PROCJENU KVALITETE TEMELJEM UPITNIKA UNUTAR ORGANIZACIJA KOJE RADE S MLADIMA NA NAJVIŠIM RAZINAMA TEMELJEM OSTVARENIH REZULTATA PROGRAMA/PROJEKTA/POJEDINE AKTIVNOSTI.

9. ZAKLJUČAK

Organizacije koje programski rade s mladima i za mlade nemaju specijalizirani pravni okvir unutar kojeg djeluju. Hrvatska nema jasno propisanu definiciju za mlade kao što to nemaju organizacije koje programski rade s mladima i za mlade.

Unatoč tome, najveći problem s kojim se organizacije susreću su nestabilnost financiranja i nepriznavanje rada organizacija kao važnog i društveno potrebnog.

Vidjeli smo primjere drugih država gdje se organizacije povezuju u asocijacije koje dovode do profesionalizacije i priznavanje rada s mladima.

Organizacije su u Hrvatskoj izrazile želju za:

- Definiranje organizacija koje programski rade s mladima i za mlade
- Programsko financiranje programa za mlade
- Dizanje vidljivosti rada s mladima

10. LITERATURA

1. Zakon o udrugama - <https://www.zakon.hr/z/64/Zakon-o-udrugama>
2. Završna deklaracija o radu s mladima <https://demografijaimladi.gov.hr/vijesti-4693/objavljena-je-nova-deklaracija-o-radu-s-mladima/6016> - https://www.mobilnost.hr/cms_files/2021/04/1617787165_zavrsna-deklaracija-3rd-eywc-hr.pdf
3. Rezolucija Vijeća EU - [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=EN)
4. Ured za udruge Vlade RH - <https://udruge.gov.hr/najcesca-pitanja/124>
5. RIDE - <https://rideproject.eu/media/ride-good-practice-directory-hr.pdf>
6. Teorija i praksa rada s mladima: prilog razumijevanju rada s mladima u hrvatskom kontekstu - <http://idiprints.knjiznica.idi.hr/363/>
7. Kompetencija u radu s mladima - https://www.researchgate.net/profile/Veselin-Micanovic/publication/330452249_Kompetencije_u_radu_s_mladima/links/5c40e0caa6fdccd6b5b4dc53/Kompetencije-u-radu-s-mladima.pdf
8. Način financiranja i djelovanja udruga - https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=220149
9. Unutarnji nadzor nad radom udruga - https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=336593
10. Mladi i ljudska prava u RH - https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=54514
11. Sudjelovanje odraz udruga u postupcima održivi razvoj zajednice izrade i donošenja — § — zakona i drugih akata studija u Republici Hrvatskoj rezultati istraživanja u 2009.

<https://zaklada.civilnodrustvo.hr/uploads/files/sectionModuleFile/2016/11/18/8SAQLtRtXmIGfYpaGfSBNrdgYK9dIXYo.pdf>

12. Zakonski kulturni i politički okvir - <https://hrcak.srce.hr/file/47567>

